

lici najpred majhno trgovino, potem gostilno in slednjič tovarno cementnih izdelkov. Čeravno brez posebnega kapitala in brez posebne šolske izobrazbe pridobil si je vsled svoje neutrujenosti po poštenem potu lepo premoženje ter bil vzor gospodarjem dela naokrog. V politične prepire se rajni ni hotel mešati; bil je od pet do glave obrtnik in kod taki Nemcem in Slovencem prijatelj. Kod vojak služil je rajni pri topničarjih, kjer si je, kakor je sam kaj rad pripovedal, pridobil temelj svoje izobrazbe. Vojaški stan je čislal nad vse. Kod zvesti državljan in stari vojak je za spomin 60 letnega vladanja presvitlega cesarja pred večimi leti ustanovil pri Sv. Jurju ob Ščavnici vojaško veteransko društvo ter to društvo minulo leto kod načelnik počastil s krasno zastavo, katero je večinoma sam plačal. Nemila smrt, katera je tega podjetnega moža tako zgodaj položila v hladni grob, ni vzela samo utožni vdovi zvestnega moža in otrokom črez vse skrbnega očeta, ampak okolica je zgubila priljubljenega in spoštovanega trgovca, znanci zvestega prijatelja in vojaško veteransko društvo visoko zasluženega načelnika, kateremu naj bi bila zmiraj zemljica lahka!

Žalnoči sosed.

Iz Konjic. (Grdo denunciranje naprednih učiteljev). Kakor znano, vršilo se je 19. p. m. tukaj „Štajerčev“ zborovanje. Politični farji odposlali so kaplana Jurharja kot poročevalca na ta shod. Ta Jurhar pa se je tako nedostojno obnašal, da so ga morali ljudje na sveži zrak postaviti. Vsled tega je hudo razburjen in togoten. Napisal je tedaj za „Slov. Gospodar“ lažnivo poročilo. V tem svojem poročilu napadel je tudi nemškega učitelja g. S., ki je s svojo družino šele kratki čas tukaj. Trdi, da se je ta učitelj shoda udeležil in ga psuje nersramno rer namigava, kakor da bi učitelja deželni šolski svet kazensko prestavil. Komaj je ta članek v „Slov. gosp.“ izšel, ko je bil dotični učitelj že k okrajnemu glavarstvu k raporta poklican. Menda so imeli pri glavarstvu že vislice za učitelja pripravljene vsled naznanila političnih črnosuknežev. Ali g. učitelj S. je izjavil in dokazal, da na dan shoda sploh ni bil v dotični gostilni. Začuden so gledali pri glavarstvu. Ali povedali niso, kdo je g. S. denunciral. Vsled tega je šel g. učitelj naravnost v župnišče in je tam hotel izvedeti ime vohuna. In kaplan Jurhar se je moral tako ponižati, da je svojo zмотo priznal in g. učitelja za odpuščanje prosil. Sramota za duhovnike, ki lažejo in vohunarijo! Sicer pa vprašamo, kdo sme učiteljem udeležbo na shodih prepovedati? Ali so učitelji morda sužnji? Ali bodejo morali tega ali onega duhovniškega fantička za dovoljenje prositi? To je predrznost! Učitelj se sme shodov udeležiti, pa če se ljudje à la Jurhar na glavo postavijo. Učitelji se na shodih vsaj dostojno obnašajo, kaplane Jurharje pa se mora skozi vrata metati.

Iz Gočove. (Po občinskih volitvah.) Tukaj se je naš Vinko sramoval, da bi se od

njega nesla občinska pisarna. Vsled tega oddal je vse enemu odborniku. Ta pa je bolan in je vse skozi okrajno glavarstvo zopet oddal. Zdaj pa je moral stari odbor nekega „provizorja“ določiti, kakor kadar fajmošter umrje. Menda se tudi naš Vinko boji občinske „smrti“. Naš zdajšnji „provizor“, črni klerikalček, pri vinčku večkrat pamet izgubi, kakor so že črnuhi. Tako je mož izgubil pamet v Vinkovi „patent“-gostilni, o kateri smo že poročali. V svoji zmešanosti je „provizor“ razžalil vlega veleposesnika g. Franca Kramberger. Sodnija ga je zato obsodila na 70 kron globe in plačilo sodnih stroškov. Tako se godi velikim klerikalnim modrijanom! Sicer so klerikalci zaradi oddaje pisarne baje rekurirali na namestnijo. Kaj jim vse pomaga? Osmušeni so, blamirani ostanejo! Občani.

Hlapenci pri Sv. Lovrencu v slov. gor. Dne 15. februarja t. l. smo se udeležili v obilnem številu važnega gospodarskega shoda pri velepos. in obč. predst. gosp. Šegula v Hlaponcih, na katerem shodu je predaval o živinoreji ozir. o stavbi vzornih hlevov živinorejski nadzornik gosp. Jelovšek, ter nam je natanko razkazal celo na novo postavljeno Šegulovo stavbo svinjakov, kar smo veselo in občudno na znanje vzeli. Gosp. Jelovšek nam je vse raztolmačil, zakaj morajo biti hlevi ravno tako in ne drugače urejeni, kar smo seveda vsi zborovalci za dobro spoznali, ter je gosp. Šegula in njegovo blago soprogo posebno pohvalil, da sta postavila tako moderne svinjske hleve, ki služijo ob enem tudi živini v zdravje. Ob tej priliki nam je tudi deželni živinorejski inšpektor gosp. Jelovšek razkazal brzoparilnik „Alfa“ ki si ga je gosp. Šegula prejšnjo jesen naročil, ter nam je istega prav toplo priporočil in omenil da je huhanje svinjske klaje v navadnih kottljih le potrata drv in kuga za svinje. Po tem zanimivem, koristnem in podučljivem zborovanju, ki je trajalo precej dolgo, smo se na vabilo gosp. Šegula podali v hišo, v kateri je bil že obed pripravljen, ter smo jedli svinjsko, ki je v omenjenih hlevih rastlo in se okrepčali z dobro vinsko kapljo, ki nam je gosp. Šegula vse brezplačno podaril. Omeniti moram, da smo se na tem shodu zbrali od vseh vetrov in sicer: Iz murskega polja, iz Središke okrajine, od Velike nedelje, iz Luč Solčavskih planin, Iz Ljutomer, iz Petrovč Savinjske doline, Sv. Jakob v slov. gor. iz raznih Ptujskih pokrajin, St. Ilj Saleške doline itd. Tudi v hiši nam je gosp. Jelovšek v našo korist marsikaj podučljivega o živinoreji povedal. Za tem se je še k besedi oglašil najstarejši tukajšnji zborovalec gosp. Franc Pevec velepos. od Sv. Tomaža pri Ormužu, ki je v prijaznih besedah orisal delovanje gosp. Jelovškega v prid slovenskem kmetu. Ob koncu je nastopil vzoren kmetovalec gosp. Vičanski Škerlec od Velike nedelje, ter nam je v jednatih in poljudnih besedah razložil, da preden ko se lotimo stavbe novih in vzornih hlevov in si nabavimo boljše pasmo živine, nam je sveta dolž-

nost si pripraviti dovolj in dobre krme, ter je prav po bratsko podučil, kako si naj malovredne travnike zboljšamo oziroma prin ustare vimo in je s sledečimi besedami zaključil omenitvstva zborovanje: „Vse kar smo slišali danes tja priobč učimo druge, storimo sebi in svoji živini v tem ter rist, drugim v zgled in v spomin današnje živine. dnevu!“

Iz Jesenic. Kakor vsako leto je tudi letos predpust pri nam prav živahen. Jesenice in Savi imajo nič manj kot 30 gostilen (oziroma Duna zeljnov), v katerih vsako soboto in nedeljo v red monika poje. Za preganjanje mačka pa dopisni vsako nedeljo preskrbi kaki kisli ajmohtu. 1. shod naš g župnik Škubic! Tako smo bili sre 2. zopet v nedeljo 19. februarja „katoliški“ 3. na Savi poslušati! Seveda se župnik Škubi živine, upa drugod shode sklicevati kot v njegovem 4. pufanem „ajmohtu“, katerega sedaj tovari P muzikantje plačujejo. Ne bodemo veliko o tpa jih shodu govorili, ker je bil jako klavern in rali zve nekaj starih babnic je bilo le prav malo mzberejo njih mladeničov navzočih. Prazne otrobe so v pose tili dr. Krek, Škubič, Čebulj in brat njegovim in dar. Na dnevnem redu so bili kakor po drugan vadi pri žlindrijancih, kanoni, milijoni, volkjerse konjske sile, Nemci, itd. Ves ta šmorn je prvarstvi drugi dan v blaženo cunjo „Slovenec“; storgani je bil konec tudi druge maskarade v „katoliših, kem“ delavkem domu! Žnidar Čebulj pripravkmeto sedaj za nove občinske volitve volilne imenitudi p kuje jih kakor Noe barko; vozi tudi sam p K pridno barko in tako bodo volilni imeniki ko želje v decembra t. l. gledali, kakor kak zašmin C frak, kateri je že ležal 10 let v kaki jeseni teh st krojaški barki. Dne 21. februarja smo pa imnost i komisijo za novo ljudsko šolo. Prišel je g. okr verve glavar iz Radovljice, kateremu so potem sek gasse dirali Škubic, žnidar Čebulj. Sklenili so et glasno brez ugovora za zgradbo nove šole i kupiti zemljišča par. št. 262/2 1022 □ klf. 24 K 46 = 25.000 K — od kranjske obrt družbe, in par. št. 263, 1728 □ klf. po 26 nanda, = 44.928 K — od Willmanovih otrok. Ta Prazno bode samo stavbeni prostor za novo šolo s K 69 928, zidanje šole pa 200.000 K. Ker vs slabe kupčije na Savi tovarna samo 1/4 prejšnje predpisanih davkov še plačuje, bodo mon ogromne svote prispevati vsi drugi že tak rer občani!!! — Če bosta Škubic in Čebulj še dol Jesenice regirala, pridemo prav gotovo vsi i kant, kakor po kranjskemu finančnemu minist Lampetu cela Kranjska. Vprašamo samo, ali res za to ubogo šolo potrebuje 2750 □ klf. Ali bo res potreba za ta prostor okroglo 70.000 K šteti? No, če boste po tej ceni zemljišča i Jesenicih kupovali, potem bode res potreba, se kakor hitro je še mogoče jeseniški in savi krajni šolski svet na Studenec preseli! Ško da imamo v tem šolskem svetu še nekaj p metnih mož, kakor sta gg. Verweger in Smre rekte Sommeregger! — Na jeseniški šoli nastavljena učiteljica neka novopečena C Willmann. Ta prepoveduje otrokom na S kupovati zvezke v neki prodajalni pod pretve da na Savi se prodajajo zvezki samo za Nemo Za danes ji samo na uho povemo, da naj bo prav ponižna in tiha, ako ne, bo po veliki m samo za blazino še nekaj njenega pirja ostal — Naročujte „Štajerca“! V vsaki naši gostil mora biti razpoložen „Štajerc“!

Kmetovalcem in živinorejcem

Kuga na gobcih in parkljih je po mnog krajih pozročila živinozdravske odredbe, s katerimi se je promet z živino izredno otežko posebe pa so se marsikje morali prepovedati celo živinski sejmi. Tako ni samo živinorejce otežkočena prodaja živine, večkrat tudi cel onemogočena, ampak tudi živinorejci in oni, se pečajo s pitanjem živine, imajo vsled tega velike težave. Posebno nakup živine za hlev (pitaje ali molžo) je tako zelo težaven, da je treba bati, da v mnogih obratih, ki bi kupili živino, ne bo mogoče dobiti dovolj pravočasno živine za hlev. Zato je potrebno, da se poskrbi za to, da zvedo vsi udeleženci pravem času, kdo ima živino za hlev na prodajo ali kdo želi kupiti. Centrala za povnanje živine (Viehverwertungs-Zentrale), poklic

Kuga.

Grozovito je divjala in še divja v vzhodni Aziji črna smrt kuge. Danes prinašamo zopet tozadevno sliko. Reka Hulan pri od kuge popolnoma uničenem mestu Fudsjadan je zmrznjena. Na led pa se je zmetalo brez reda mrličev na kugi umrlih ljudi. Divji psi in vrane razmesarjajo mrličev. To nam kaže slika.

Pestleichen auf dem Eise des Hulan bei Fudsjadan (Charbin)

in ustanovljena za to, da skrbi za koristi kmetijstva pri vnovčevanju živine, je prevzela nalogo s priobčevanjem ponudb in zahtev posredovati v tem težavnem času med prodajalci in kupci živine. Zato so vsi kmetovalci in pitavci živine, ki hočejo prodati ali kupiti živino za v hlev, vabljeni, naj kolikor mogoče bitro naznanijo na naslov: Centrala za vnovčevanje živine (Viehverwertungs-Zentrale), Dunaj VIII., Lammgasse 4 ali pa na uredništvo „Štajerca“ v pismu ali na dopisnice sledeče:

1. Ime in naslov,
2. ali hočejo kupiti ali prodati,
3. število glav ponujane oziroma zaželjene živine,
4. nje starost in pasmo.

Prijave lahko pošljejo vsaki posamezno, ali pa jih lahko pošljejo kmetijska društva, zadruge ali zveze za več skupaj naenkrat. Prijave se zberejo in po možnosti hitro priobčijo, navadno v posebnih listih, ki se pošljejo deželnim, okrajnim in krajevnim kmetijskim društvom in zadrugam ter vsem e. k. okrajnim glavarstvom, kjer se razpoložijo na vpogled. Pri okrajnih glavarstvih dobijo te liste pred vsem živinozdravski organi. Po možnosti se bodo priobčile tudi v listih, namenjenih kmetijstvu in razširjenih med kmetovalci. Na zahtevo se bodo te liste poslale tudi posameznim zanimancem.

Kmetovalci so prošeni, naj svoje prijave in želje nemudoma naznani.

Glede nasvetov ali posredovanja se naj v teh stvarih kupci in prodajalci obrnejo naravnost na Centralo za vnovčevanje živine (Viehverwertungs-Zentrale) na Dunaju VIII., Lammgasse 4.

Bulgarski kralj.

Danes prinašamo sliko bulgarskega kralja Ferdinanda, ki je 26. februarja svoj 50. letni rojstni dan praznoval. Rojen je bil bulgarski kralj 1. 1861 v Sachsen-

Koburgu. Kmalu je stopil kot huzar v avstrijsko armado, potem pa prestopil v ogrsko. Potem ga je izvolila bulgarska »sobranje« za kneza, lani pa se je sam za kralja zvalil. Oženjen je že drugič.

Novice.

Zaprl so v Ljubljani načelnika „glavne posojilnice“ dr. Hudnika, nadalje „revizorja“ slovenskih posojilnic Jošta, glavnega dolžnika Megliča in nekaj uradnikov. Preiskava se zdaj strogo nadaljuje. Grš se pri polomu posojilnic za milijone ljudskega denarja!

Se en polom? Poroča se iz Rudolfovega, da jo je prvaški vođa, lastnik fabrik za usnjo in opoko Anton Hočevar v Ameriko popihal. Zapustil pa je 200.000 kron dolga! Hočevar je bil eden najzagriženejših pravkov. Šele pred par leti podedoval je od očeta 300.000 K in tudi oženil se je bogato. Zdaj pa je vse šlo...

Lepa bakaža! Prijatelj lista nam piše: Kdor je bral zadnji celjski „Narodni list“, mora mu pretrpeti naroden in patriotičen čut. Srbski kralj Peter peljal se je namreč v Rim čez naše dežele ter čez Ljubljano. Kranjski narodnjaki kod „avstrijski patrioti“ so imeli priprave, da bi bili njihovega blaženega Petra veličastno sprejeli ter pred njim na kolena padli. Ali državna oblast je ukrenila, da se je ob času ljubljanski kolo-dvor z vojniki zastražil ter se je ovacije našim pravkom preprečilo. Celjski „Narodni list“ pa to postopanje oblasti kritikuje ter izjavlja, da so

vijo“-klice. — Vsakemu treznemu Avstrijcu mora žolc skipeti nad to predrznostjo! To so „voditelji“ avstrijskih Slovencev, „vrli“ možakarji! V vsaki državi čaka možaka pravična in zaslužena kazen na vešalih; v ti blaženi Srbiji se nesramni morilci prejšnjega lastnega kralja črez svetnike in nebesih častijo. In tej srbski državi nameravajo naši slovenski prvaki vbogo zaslepljeno slovensko ljudstvo priklopiti! Pa ne samo na Kranjskem, temveč tudi na spodnjem Štajerskem lazijo v velikem številu tisti srbski prijatelji, ter ubijajo pri ubogemu zaslepljenem ljudstvu patriotičen čut in ljubezen do preljubne mile domovine Avstrije. Posrečilo se jim ne bo, — kajti na eni strani zasleduje vendar enkrat državna oblast krtovo delovanje te predrzne druhali, na drugi strani ostanemo pa še vendar mi štajerski Slovenci Avstrijci, in nikdar Srbi ali Rusofili! „Lepa bakaža!“ — Objavili smo te priproste besede vrlega kmetovalca, da bodejo naši prvaški nasprotniki vedeli, kako sodi ljudstvo o njih! Proč z veleizdajalskimi hujskači! (Op. uredništva.)

Iz Spodnje-Stajerskega.

V. Sarnitz †.

Iz sv. Lenarta sl. g. prihaja tužna vest, da je vrli veleposelnik in gostilničar V. Sarnitz svojo blago dušo izdihnil. V najlepši starosti 49 let je umrl. In lahko se reče, da ves okraj za tem vzornim sinom štajerske domovine žaluje. Pokojnik je bil eden najpridnejših in najvestnejših gospodarjev, pravi vzor poštenega posestnika. Kot gospodar kakor kot oče in soprog je stal neomadeževan kot trdni značaj. Ali tudi javnosti je svoje moči žrtvoval. Bil je dolgoletni član občinskega zastopa, okrajnega zastopa, požarne brambe, raznih zadrug itd. Po svojemu mišljenju bil je vneti zagovornik napredne stvari in zvesti pristaša naše stranke. Velika je izguba, ki nam jo je smrt tega vrlega moža prizadela. Ali spomin na nepozabljivega pokojnika ne izgine in njegov grob je svetišče za vse, ki so ga poznali in spoštovali in ljubili. Bodi mu lahka zelena gruda domače zemljice, počiva naj v miru in naša ljubezen naj obsenči njegov rani grob!

Slovenska posojilnica v Ptuj čuti tudi že posledice splošnega poloma. Ta denarni zavod je imel sploh vedno prav čuden način gospodarstva. Prav velike svote izdajal je tekem let v politične namene. Njegovi voditelji pa so bili vedno jako neprevidni. Saj je znano, da je ptujška slovenska posojilnica pred par leti velikausko svoto čez stotisoč kron izgubila. Ali gospodje si ta slučaj niso zapomnili in so bili i zanaprej lahkomišeln. Tako so tudi udeleženi pri sedanjemu groznemu polomu „Glavne posojilnice“ v Ljubljani. Javnosti sicer še ni natanko znano, koliko bode ptujška slovenska posojilnica pri temu polomu izgubila. Ali na vsak način se gre za precejšne svote, katere bodejo bržkone zopet vložniki plačali. Da se posojilnici v Ptuj slabo godi, dokazuje že dejstvo, da odpove-

duje že posojila. Z drugimi besedami povedano; ptujška posojilnica potrebuje denarja. Upamo, da bodejo mero-dajni gospodje vse potrebno storili, da ne bi vbogi vložniki svoj krvavo prihranjeni denar izgubili...

Poslanec Marckhl, eden najdelavnejših zastopnikov spodnje Štajerske, imel je pri delegacijskem obedu v Budimpešti čast, govoriti s cesarjem. Cesar je vprašal poslanca: Vi ste tudi novi v delegaciji? — Marckhl: Da, Veličanstvo! — Cesar: Čudno, da je toliko novih gospodov. Ali ste tudi v štajerskem dežel-nem zboru? — Marckhl: Ne; v sedanjih raz-merah skoraj pravim: hvala Bogu da ne! — Cesar (s smehljajem): Pa je le obžalovati: v dežel-nem zboru ostanete vse (zaradi obstrukcije!) ležati! — Marckhl: Strasti so zdaj hudo druga na drugo počile. Ali vendar bi izrazil upanje, da bode v doglednem času mogoče, z delom zopet pričiti. Saj vendar razmere v tej stagnaciji trpijo! — Cesar: Imeli ste (na spodnjem Štajerskem) slabo leto? — Marckhl: Do 1908 ni bilo ugodnega vinskega leta. — Cesar: Imeli ste tudi mnogo toče, ki je zla-sti posamezne pokrajine prizadela. Ali se pečate z vremenskim streljanjem; menda ne pomaga dosti? — Marckhl: Vremensko streljanje inauguriral je slovenje-bistriški župan g. Stiger. — Iz tega pogovora vidimo, da se cesar za naše razmere zanima. Vidimo pa tudi, da je sam cesar nasprotnik slovenske obstrukcije v dežel-nem zboru!

V sv. Lovrencu sl. g. so postali prvaški zagriženci malo-preveč predrzni. Iz usmiljenja smo doslej molčali, ker smatramo glavnega vodjo nadočitelja Farkarja za precej „nervoznega“. Ali ker se ljubljanska „Sloga“ s svojim strupenim jezičkom v domačine zaganja in to že v obeh zadnjih številkah, kjer torej v tem sicer brezpo-membnem lističu čekarijo ljudje, ki imajo toliko masla na glavi, da bi sploh ne smeli na solnce hoditi, hočemo vkljub vsej naši potrpežljivosti malo odgovoriti. V sv. Lovrencu sl. g. so pred par leti šlo s VI. razredom razširili. Potem so napravili stanovanja za šest učiteljev, kar je vse precej tisočakov stalo. Občine so bile v tem oziru hudo prizadete. Znano je pa tudi, kakšno je bilo do zadnjega časa gospodarstvo v krajnem šolskem svetu! Znano je, kako sta Farkaj in Horvat, ta zagrižena prvaška modri-jana, nastopala! Ali naj povemo zopet, kako in kaj? Ali se je že pozabilo, da je delal Horvat s tujim denarjem, kakor svinja z otrobo? Ali se ne vè več, da si je tisočake tujega denarja „izposojeval“ za osebne potrebsčine, da se je s svojim rokavom že kazenske sodnje obdregnil? Le napredni milosti se ima zahvaliti, da se to ni zgodilo! In skriti se morajo ti prvaki, ako imajo le količik sramu! Seveda, zdaj nekaj časa sem so bili izvoljeni malo bolj strogi šolski udje in šolski načelnik je postal vrli poštenjak posestnik Rebernak. To pa menda grize in peče Farkaj-Horvatovo gospódo, ker so stari časi površnosti, nemarnosti in zapravljanja tujih denar-jev minuli. Nadočitelj Farkaj je preje sam gos-podaril, kakor turški paša. Ali Janez se bode moral zdaj navadeti, da imajo kmetje, ki pla-čujejo, tudi kaj govoriti! Razmere v šoli so po-stale zdaj naravnost nebovpijoče in ljudstvo je hudo razburjeno. Nas končno ne briga mnogo

Srebrna poroka.

Dne 28. svečana t. l. praznovala sta srebrno poroko nadvojvoda Karl Štefan in njegova soproga Marija Tereza, katerih sliki danes prinašamo. Nadvojvoda Karl Štefan je v avstrijski mornarici vice-admiral in je bil 5. septembra 1860 rojen. Oženil se je 28. svečana 1876 na Dunaju s princesijo in nadvojvodinjo Marijo Terezo. Temu zakonu je izšlo 6 otrok.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“.

Zur silbernen Hochzeit des Erzherzogs Karl Stephan und der Erzherzogin Maria Theresia am 28. Februar 1911.